

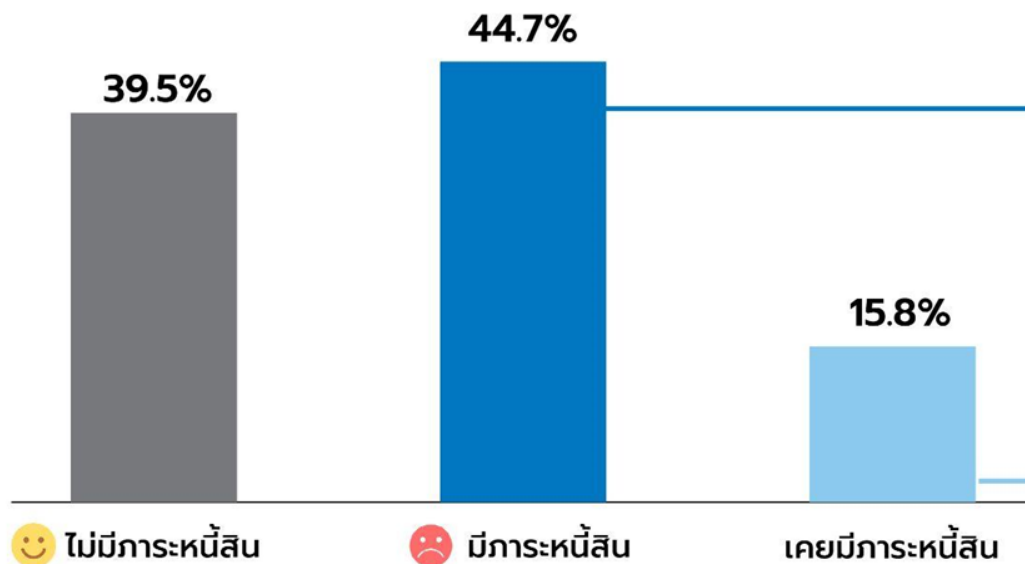
ประเด็นที่น่าสนใจ

สถานการณ์ด้านหนี้สินกิจการของ MSME ไตรมาส 4 ปี 2565

เก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการ MSME จำนวน 2,888 ราย จาก 6 ภูมิภาค ระหว่างวันที่ 17-31 ธันวาคม 2565

MSME กว่าร้อยละ 60 มีภาระหนี้สินในกิจการ ซึ่งมี MSME ร้อยละ 15.8 ของจำนวนดังกล่าว สามารถชำระหนี้สินหมดแล้วในไตรมาสปัจจุบัน โดยทั้งหมดเป็นธุรกิจที่มีเงินกู้น้อย และเป็นภาระหนี้สินที่กู้ตั้งแต่เปิดกิจการ เกือบร้อยละ 45 ยังคงมีภาระหนี้สิน

ภาระหนี้สินของธุรกิจ MSME ไตรมาส 4 ปี 2565

MSME ที่มีภาระหนี้สินมากที่สุดอยู่ในภาคการผลิต การค้า การบริการ และภาคธุรกิจการเกษตร ตามลำดับ

5 สาขาธุรกิจสำคัญ ที่ตอบว่าหมดภาระหนี้สินแล้ว

- ผลิตภัณฑ์จากยาง
- ผลิตภัณฑ์จากพลาสติก
- ด้านการขนส่งมวลขน(ไม่ประจำทาง)
- ผลิตไม้และเฟอร์นิเจอร์
- ค่าปลั๊กรถจักรยานยนต์/รถยนต์

MSME ที่ชำระหนี้สินหมดแล้วเป็นหนี้เงินกู้น้อยกว่า 50,000 บาท

MSME ที่มีภาระหนี้สิน มากกว่าร้อยละ 80 มีแหล่งเงินกู้ยืมมาจากในระบบสถาบันการเงิน และมี MSME ร้อยละ 18.3 ที่มีแหล่งกู้ยืมนอกระบบสถาบันการเงิน โดยเฉพาะจากเพื่อน/ญาติพี่น้อง

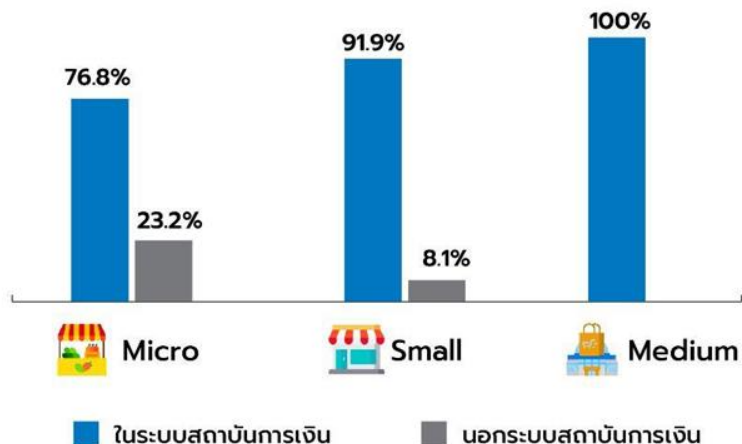
แหล่งเงินกู้ยืมของธุรกิจ MSME

81.7%

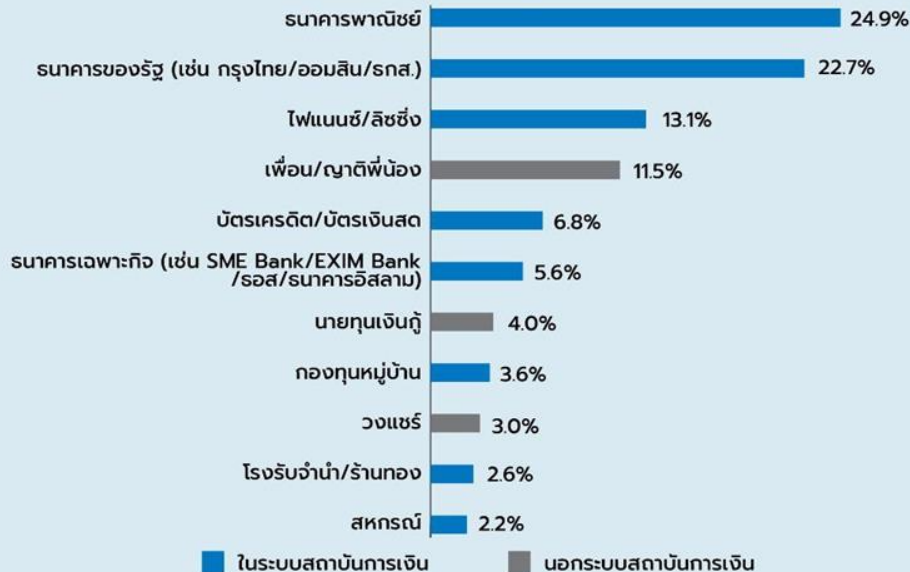
ในระบบสถาบันการเงิน

18.3%

นอกระบบสถาบันการเงิน

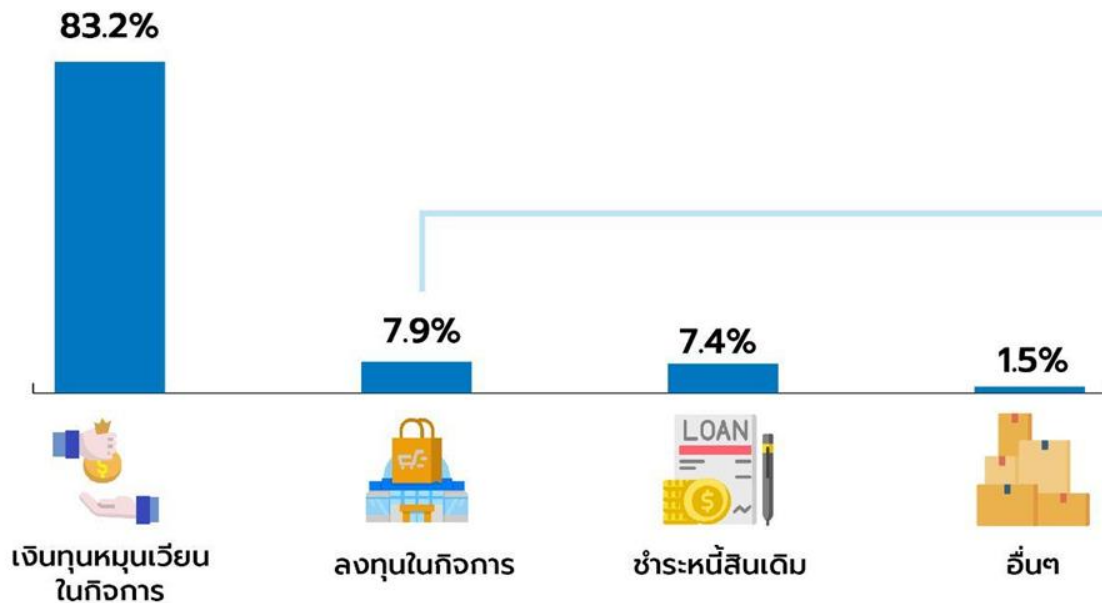
ประเภทแหล่งเงินกู้ยืมของธุรกิจ

จากการเปรียบเทียบการสำรวจในเดือนกันยายน 2565 พบว่า MSME ส่วนใหญ่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินกู้ในระบบสถาบันการเงินเพิ่มขึ้น ซึ่งได้รับแรงสนับสนุนจากการออกแพ็คเกจสินเชื่อช่วยเหลือธุรกิจรายเล็กในหลายสถาบันที่มีมากขึ้นภายหลังการเริ่มฟื้นตัวของเศรษฐกิจ

MSME มากกว่าร้อยละ 80 กู้ยืมเงินเพื่อใช้หมุนเวียนในกิจการ และร้อยละ 7.9 เพื่อการลงทุน และร้อยละ 7.4 เพื่อชำระหนี้สินเดิม

วัตถุประสงค์หลักในการนำเงินทุนไปใช้ของธุรกิจ MSME

รูปแบบการลงทุนในกิจการ

58.3% ขยายกิจการ/สาขา

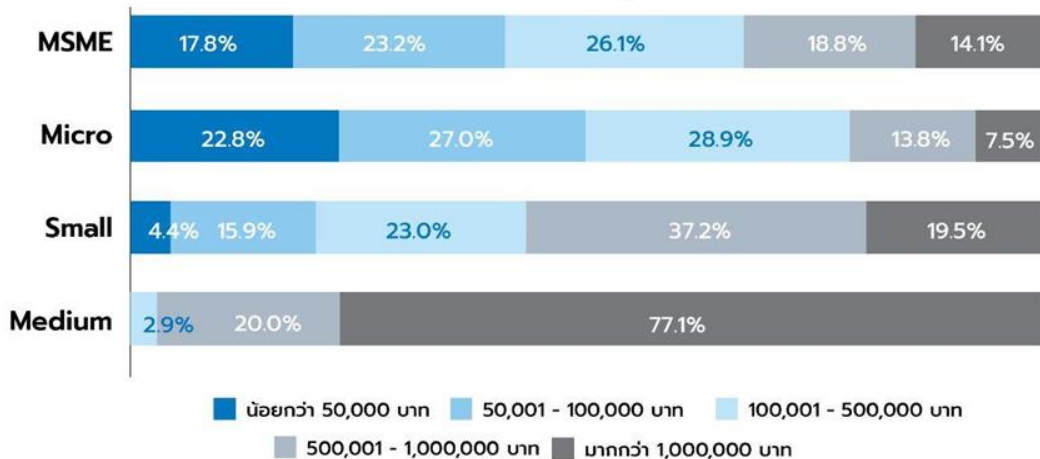

41.7% ซ่อมแซม/ตกแต่ง
สถานประกอบการ

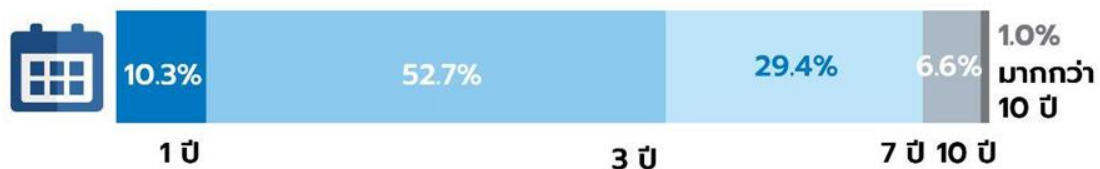

MSME ส่วนใหญ่มีภาระหนี้สินทั้งหมดอยู่ในช่วง 100,000 ถึง 500,000 บาท โดยภาระหนี้สินจะเพิ่มขึ้นตามขนาดของธุรกิจ และสัญญาเงินกู้ส่วนใหญ่อยู่ที่ไม่เกิน 3 ปี และไม่เกิน 7 ปี ตามลำดับ

ภาระหนี้สินทั้งหมดของธุรกิจ MSME

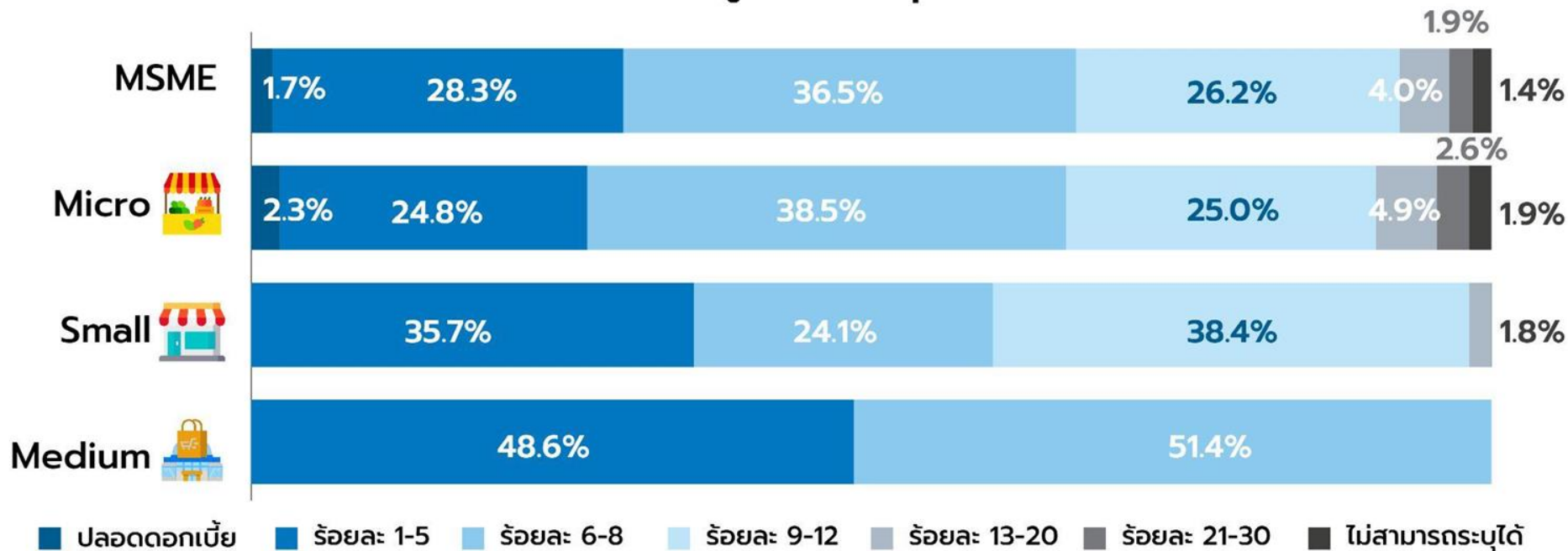

ระยะเวลาสัญญาเงินกู้หลักของธุรกิจ MSME

MSME ส่วนใหญ่ได้รับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ในช่วงร้อยละ 6-8 โดยธุรกิจขนาดกลางได้รับอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าขนาดอื่นๆ ในขณะที่มีธุรกิจรายย่อยบางส่วนต้องรับอัตราดอกเบี้ยที่ค่อนข้างสูงมาก โดยเปรียบเทียบ

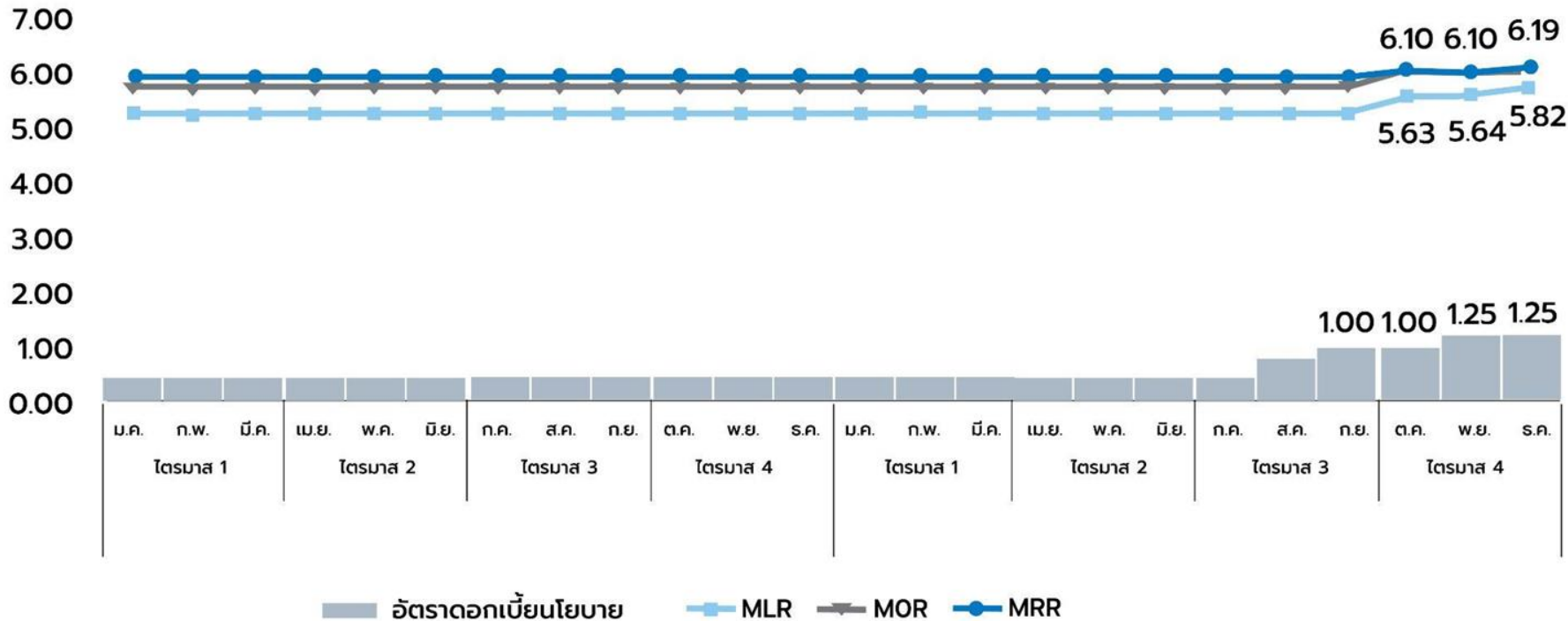
อัตราดอกเบี้ยเงินกู้หลักของธุรกิจ MSME

หมายเหตุ : MSME ที่ระบุว่าจะกู้ยืมเงินแบบปลอดดอกเบี้ย เป็นการกู้ยืมจากเพื่อน/ญาติพี่น้อง

อัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อ

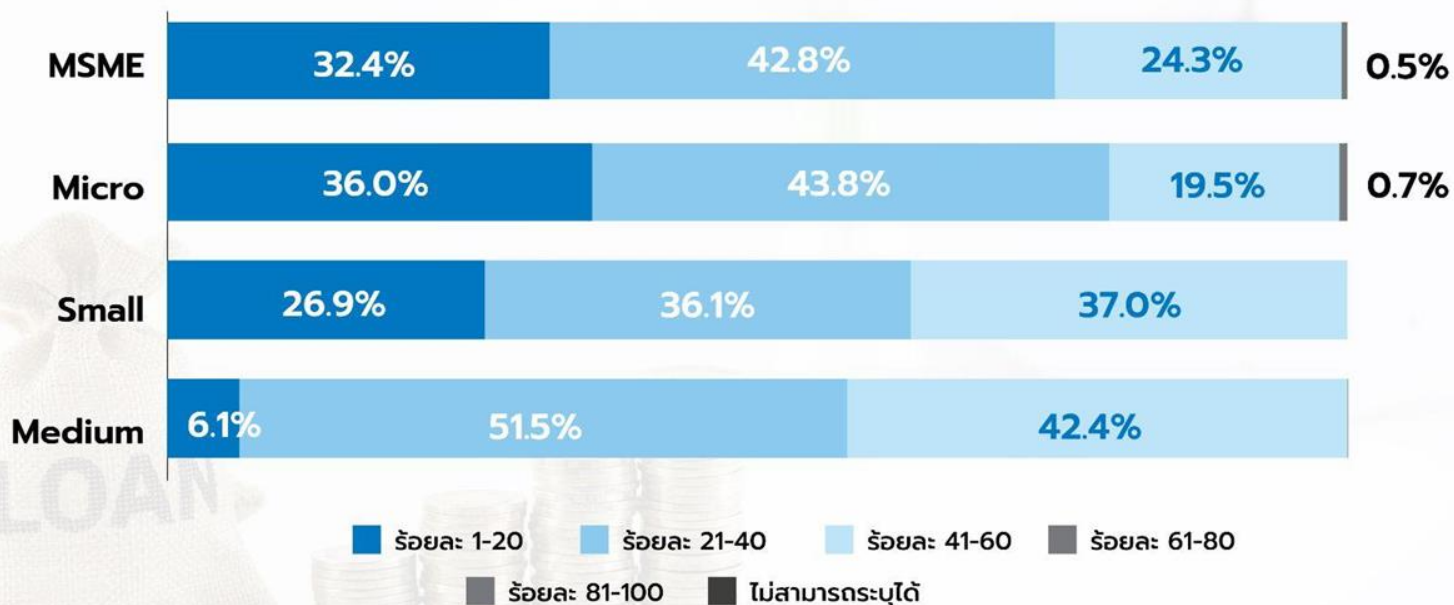
หน่วย : ร้อยละ

หมายเหตุ : อัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อธนาคารพาณิชย์เป็นการเฉลี่ยอัตราดอกเบี้ยจาก 5 ธนาคารขนาดใหญ่
ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

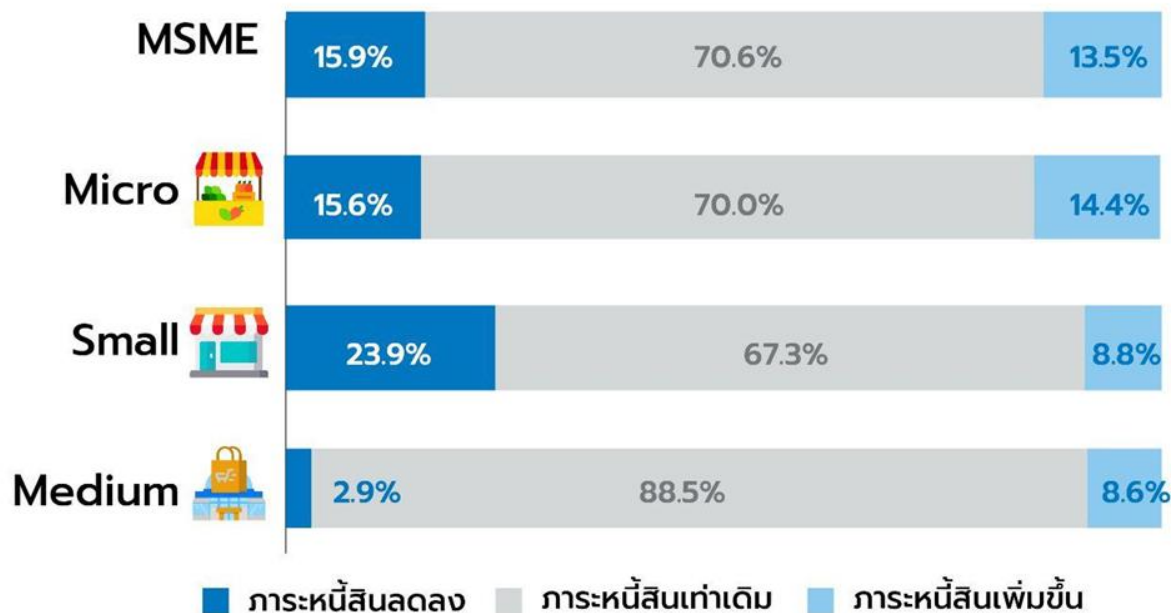
MSME กว่าร้อยละ 40 มีภาระหนี้สินของกิจการต่อเดือนประมาณร้อยละ 21-40 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด และสัดส่วนมากขึ้นตามขนาดธุรกิจ

ภาระหนี้สินของกิจการ ต่อค่าใช้จ่ายทั้งหมดของธุรกิจ MSME (ร้อยละ/เดือน)

MSME กว่าร้อยละ 70 ยังคงมีส่วนการหนี้สินคงเดิม มี MSME ร้อยละ 29.4 ที่มีการเปลี่ยนแปลงของภาระหนี้สินในไตรมาสปัจจุบัน

การเปลี่ยนแปลงของภาระหนี้สินปัจจุบัน เมื่อเทียบกับสัดส่วนภาระหนี้สินในไตรมาสก่อนหน้า (ไตรมาส 3 ปี 2565)

MSME ที่มีการเปลี่ยนแปลงของภาระหนี้สิน ส่วนใหญ่มีการเปลี่ยนแปลงในช่วงร้อยละ 1-20

3 สาขารธุรกิจที่ตอบว่ามีภาระหนี้สินเพิ่มขึ้น

- ค้าปลีกอุปโภค/บริโภค (Modern trade)
- ค้าปลีกอุปโภค/บริโภค (ดั้งเดิม)
- บริการการท่องเที่ยว

3 สาขารธุรกิจที่ตอบว่ามีภาระหนี้สินลดลง

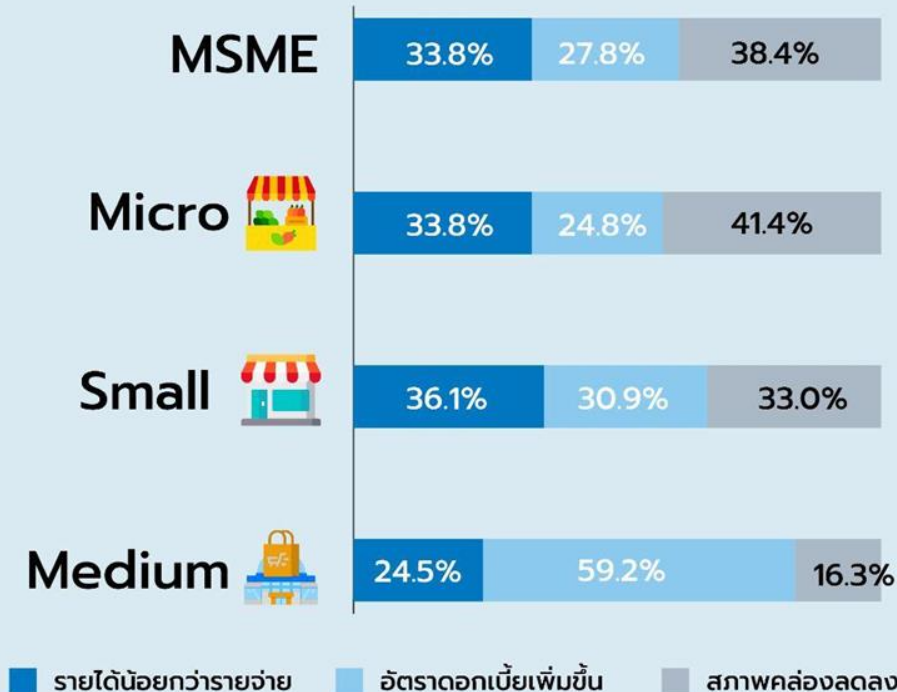
- ผลิตไม้ และเฟอร์นิเจอร์
- ผลิตเสื้อผ้า และสิ่งทอ
- ด้านการขนส่งมวลชน(ไม่ประจำทาง)

MSME กว่าร้อยละ 50 กำลังเผชิญปัญหาด้านการเงิน และภาระหนี้สิน โดยเฉพาะด้านสภาพคล่องการเงิน ที่ลดลง แต่หากพิจารณาตามขนาดจะพบว่าธุรกิจขนาด Medium จะได้รับผลกระทบจากอัตราดอกเบี้ยมากกว่าขนาดธุรกิจอื่นๆ

ปัญหาด้านการเงินและภาระหนี้สินที่ธุรกิจ MSME กำลังเผชิญในปัจจุบัน

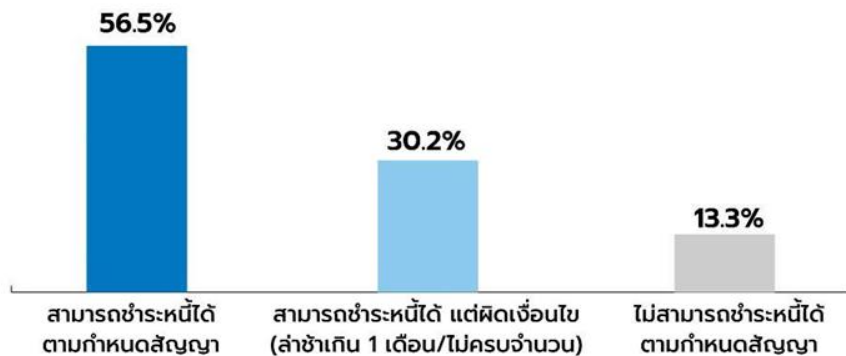

ปัญหาด้านการเงิน และภาระหนี้สินที่กำลังเผชิญ

MSME กว่าร้อยละ 56 ยังสามารถชำระหนี้ได้ตามสัญญา แต่มีร้อยละ 43 ที่กำลังมีปัญหาการชำระหนี้ ทั้งการชำระผิดเงื่อนไข หรือจะไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามสัญญา

ความสามารถในการชำระหนี้ ตามกำหนดสัญญาของธุรกิจ MSME

	ภาคการผลิต	ภาคการค้า	ภาคการบริการ	ธุรกิจเกษตร
สามารถชำระหนี้ได้ แต่ผิดเงื่อนไข (ล่าช้าเกิน 1 เดือน/ไม่ครบจำนวน)	43.2%	26.9%	17.2%	20.0%
ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดสัญญา	15.1%	13.2%	11.5%	3.0%

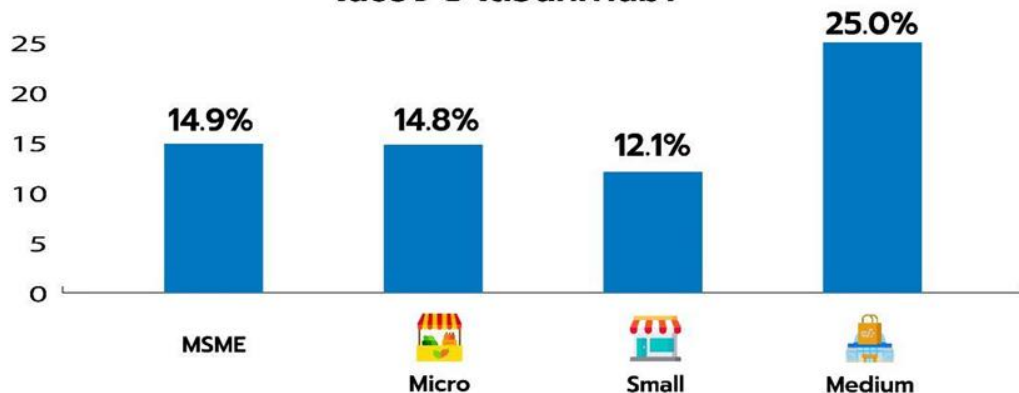

MSME ที่มีปัญหาด้านการชำระหนี้ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มธุรกิจภาคการผลิต เนื่องจากธุรกิจมีการลงทุนในช่วงการฟื้นตัวที่ผ่านมา แต่การฟื้นตัวของธุรกิจ ได้รับผลกระทบจากปัญหาราคาปัจจัยการผลิตที่อยู่ในระดับสูง และกำลังซื้อผู้บริโภคต่ำ ทำให้ธุรกิจฟื้นตัวได้ช้า ส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องธุรกิจ

หมายเหตุ : สัดส่วนคำตอบ เป็นการพิจารณาจากคำตอบของข้อคำถาม ประกอบกับคำตอบในปัญหาด้านการเงิน และภาระหนี้สินที่ธุรกิจกำลังเผชิญ

ในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา มี MSME เกือบร้อยละ 15 ขอปรับโครงสร้างหนี้จากแหล่งเงินทุน ส่วนใหญ่ เป็นธุรกิจขนาด Medium และเกือบร้อยละ 50 ของ MSME อยู่ในธุรกิจภาคบริการ

ธุรกิจ MSME ที่มีการขอปรับโครงสร้างหนี้จากแหล่งเงินทุน ในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา

ภาคธุรกิจที่มีการขอปรับโครงสร้างหนี้

42.1%

ภาคการบริการ

บริการก่อสร้าง, ร้านอาหาร /ภัตตาคาร, ด้านการขนส่งสินค้า

31.6%

ภาคการผลิต

ผลิตผลิตภัณฑ์จากยาง, ผลิตเสื้อผ้า และสิ่งทอ, ผลิตเครื่องหอม

26.3%

ภาคการค้า

ค้าส่งสินค้าอุปโภค บริโภค

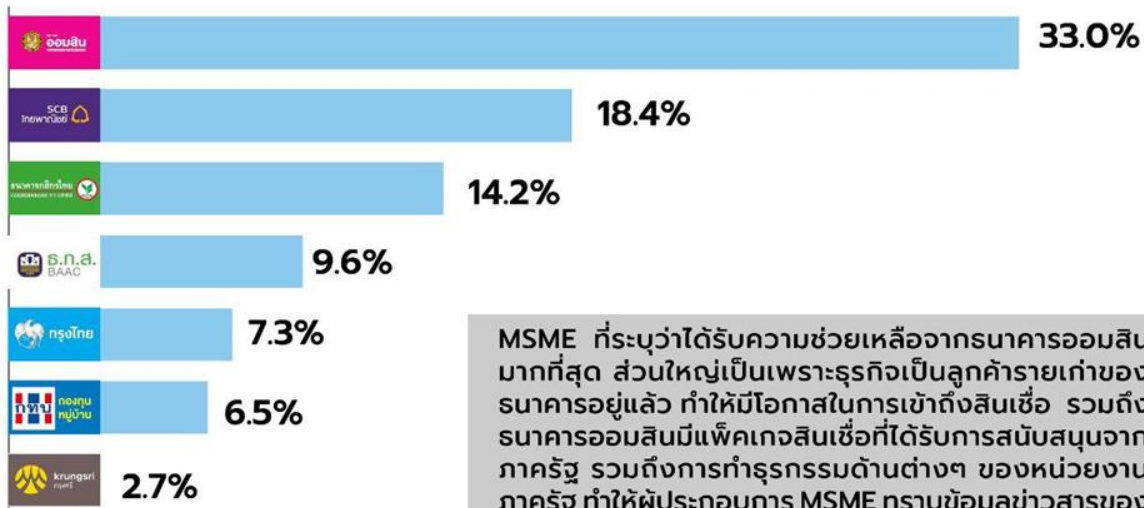

MSME ที่ตอบว่ามีการขอปรับโครงสร้างหนี้ จากแหล่งเงินทุน ส่วนหนึ่งเป็นกลุ่มผู้ประกอบการที่เข้าขอมาตรการความช่วยเหลือจากสถาบันการเงิน เนื่องจากมีความเสี่ยงต่อการเกิดหนี้เสีย ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการชำระหนี้ของธุรกิจ

MSME กว่าร้อยละ 30 มองว่าสถาบันการเงินที่ให้ความช่วยเหลือได้มากที่สุด คือ ธนาคารออมสิน ธนาคารไทยพาณิชย์ และธนาคารกสิกร ตามลำดับ

มุมมองผู้ประกอบการ MSME ต่อการช่วยเหลือของสถาบันการเงิน

7 สถาบันการเงินที่ผู้ประกอบการมองว่า
สามารถให้ความช่วยเหลือธุรกิจได้มากที่สุด

MSME ที่ระบุว่าได้รับความช่วยเหลือจากรธนาคารออมสินมากที่สุด ส่วนใหญ่เป็นเพราะธุรกิจเป็นลูกค้ารายเก่าของธนาคารอยู่แล้ว ทำให้มีโอกาสในการเข้าถึงสินเชื่อ รวมถึงธนาคารออมสินมีแพ็คเกจสินเชื่อที่ได้รับการสนับสนุนจากรภาครัฐ รวมถึงการทำธุรกรรมด้านต่างๆ ของหน่วยงานภาครัฐ ทำให้ผู้ประกอบการ MSME ทราบข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานมากกว่าสถาบันการเงินอื่น

3 อันดับสถาบันการเงิน ที่ให้ความช่วยเหลือธุรกิจ MSME ได้มากที่สุด พิจารณาตามขนาดธุรกิจ

สำหรับธุรกิจขนาด Micro

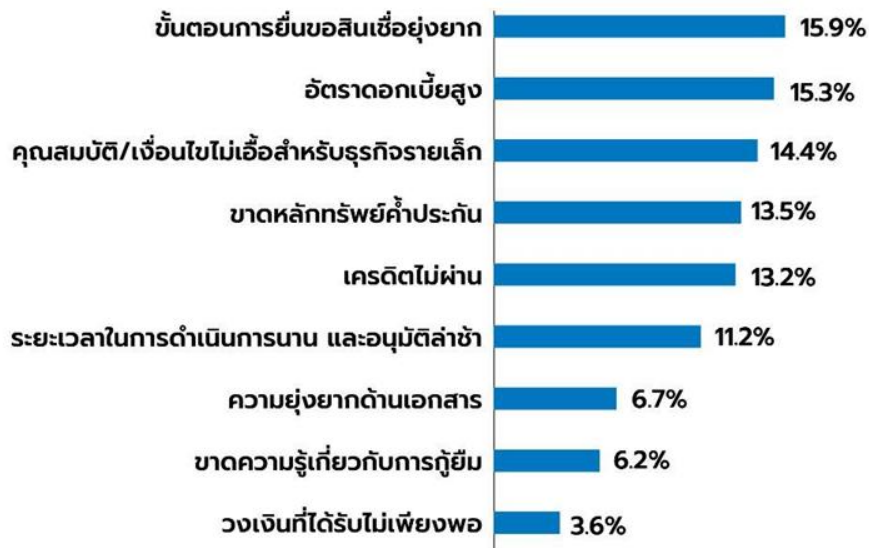
- ออมสิน ธนาคารออมสิน
- SCB ไทยพาณิชย์ ธนาคารไทยพาณิชย์
- ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารกสิกร

สำหรับธุรกิจขนาด Medium และ Small

- SCB ไทยพาณิชย์ ธนาคารไทยพาณิชย์
- ออมสิน ธนาคารออมสิน
- ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารกสิกร

ปัญหาสำคัญในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ MSME คือขั้นตอนการยื่นกู้ที่มีความยุ่งยาก รองลงมาคือ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่อยู่ในระดับที่สูง

ปัญหา และอุปสรรคในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน หรือสินเชื่อของธุรกิจ MSME ที่มีภาระหนี้สิน

หมายเหตุ : นับเฉพาะธุรกิจที่ตอบว่ามีภาระหนี้สิน

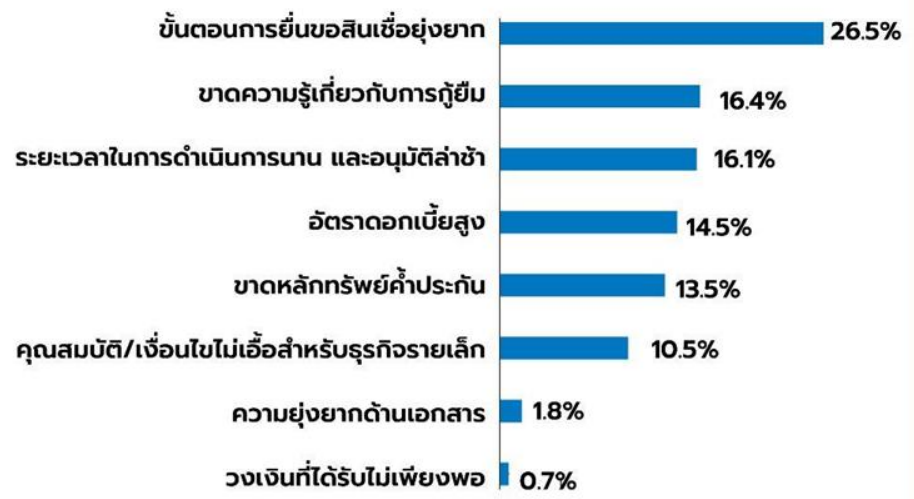
สิ่งที่ MSME ต้องการให้ภาครัฐช่วยเหลือมากที่สุด ด้านการเงิน และภาระหนี้สิน คือการลดอัตราดอกเบี้ย รองลงมาคือการจัดแหล่งเงินทุนของภาครัฐ ที่เอื้อให้ธุรกิจรายเล็ก

ข้อเสนอแนะ และสิ่งที่ธุรกิจ MSME ที่มีภาระหนี้สิน ต้องการให้ภาครัฐช่วยเหลือมากที่สุด ด้านการเงิน และภาระหนี้สิน

ปัญหาสำคัญในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ MSME ที่ไม่มีภาระหนี้สิน คือขั้นตอนและการดำเนินงานที่ยุ่งยาก/ล่าช้า รวมถึงผู้ประกอบการบางรายยังขาดความรู้เกี่ยวกับการกู้ยืม

ปัญหา และอุปสรรคในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน หรือสินเชื่อของธุรกิจ MSME ที่ไม่มีภาระหนี้สิน

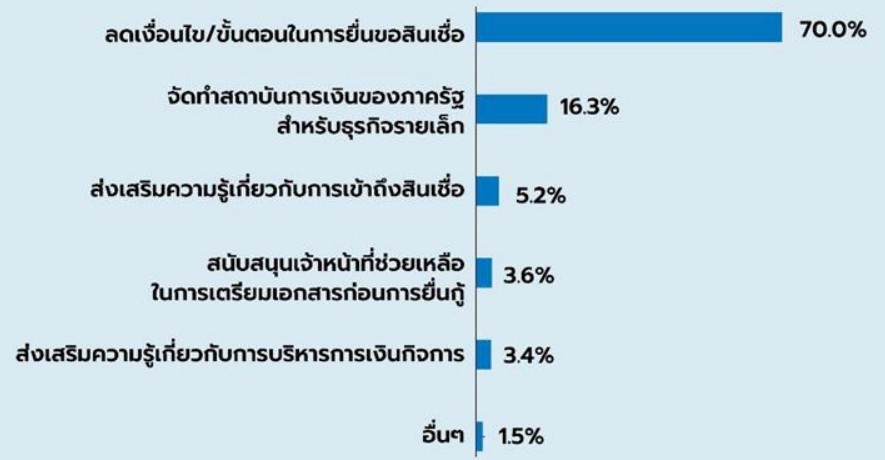

MSME ที่ขาดความรู้ในการกู้ยืม คือ ผู้ประกอบการไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับระบบการกู้ยืม การตัดสินใจเลือกรูปแบบสินเชื่อให้ตรงตามความต้องการใช้ และรูปแบบธุรกิจ

หมายเหตุ : นับเฉพาะธุรกิจที่ตอบว่าไม่มีภาระหนี้สิน

สิ่งที่ MSME ที่ไม่มีภาระหนี้สิน ต้องการให้ภาครัฐช่วยเหลือมากที่สุด ด้านการเงิน และภาระหนี้สิน คือการลดเงื่อนไข/ขั้นตอนการดำเนินงานต่างๆ

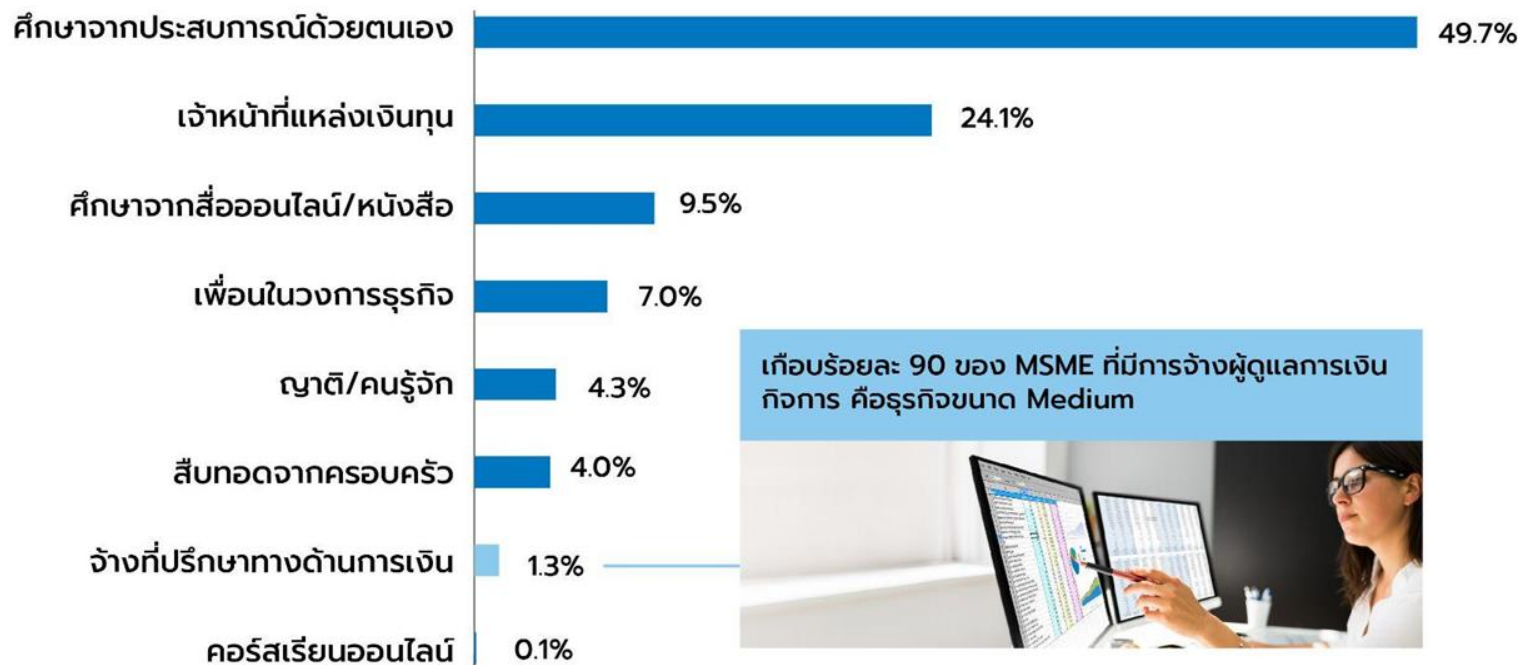
ข้อเสนอแนะ และสิ่งที่ธุรกิจ MSME ที่ไม่มีภาระหนี้สิน ต้องการให้ภาครัฐช่วยเหลือมากที่สุด ด้านการเงิน และภาระหนี้สิน

เกือบร้อยละ 30 ของ MSME ที่ไม่มีภาระหนี้สิน ไม่มีความต้องการให้ช่วยเหลือด้านการเข้าถึงแหล่งเงินทุน หรือสินเชื่อ เนื่องจากธุรกิจยังสามารถดำเนินการได้ โดยส่วนใหญ่ต้องการให้ภาครัฐช่วยเหลือด้านอื่นๆ มากกว่า โดยเฉพาะการควบคุมภาวะเงินเฟ้อ

MSME เกือบร้อยละ 50 มีแหล่งความรู้ในการบริหารด้านการเงินธุรกิจ จากการศึกษาด้วยประสบการณ์ตนเอง รองลงมาคือ การปรึกษาจากเจ้าหน้าที่แหล่งเงินทุน และศึกษาจากสื่อออนไลน์/หนังสือ

แหล่งความรู้ที่ปรึกษาของธุรกิจ MSME ในการบริหารจัดการด้านการเงิน แหล่งเงินทุนและระบบหนี้สินของธุรกิจ

EXECUTIVE SUMMARY

- จากการสอบถามธุรกิจ MSME กับสถานการณ์ด้านหนี้สินกิจการของ MSME ไตรมาส 4 ปี 2565 พบว่า MSME กว่าร้อยละ 60 มีภาระหนี้สินในกิจการ และ MSME ร้อยละ 39.5 ไม่มีภาระหนี้สินในกิจการ
- MSME ที่มีภาระหนี้สิน กว่าร้อยละ 80 มีแหล่งเงินกู้ยืมมาจากในระบบสถาบันการเงิน และมี MSME ร้อยละ 18.3 ที่มีแหล่งกู้ยืม นอกในระบบสถาบันการเงิน โดยเฉพาะจากเพื่อน /ญาติพี่น้อง
- MSME มากกว่าร้อยละ 80 กู้ยืมเงินเพื่อใช้หมุนเวียนในกิจการเป็นสำคัญ และร้อยละ 7.9 เพื่อการลงทุน ร้อยละ 7.4 เพื่อชำระหนี้สินเดิม
- MSME มีภาระหนี้สินส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 50,001-100,000 บาท โดยภาระหนี้สินจะเพิ่มขึ้นตามขนาดของธุรกิจ และสัญญาเงินกู้ส่วนใหญ่อยู่ที่ไม่เกิน 3 ปี และไม่เกิน 7 ปี ตามลำดับ
- MSME ส่วนใหญ่ได้รับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ในช่วงร้อยละ 6-8 โดยธุรกิจขนาดกลางได้รับอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าขนาดอื่นๆ ในขณะที่มีธุรกิจรายย่อยบางส่วนต้องรับอัตราดอกเบี้ยที่ค่อนข้างสูงมาก โดยเปรียบเทียบ
- MSME กว่าร้อยละ 56 ยังสามารถชำระหนี้ได้ตามสัญญา แต่มีร้อยละ 43 ที่กำลังมีปัญหาการชำระหนี้ ทั้งการชำระผิดเงื่อนไข หรือจะไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามสัญญา
- ปัญหาสำคัญมากที่สุดในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ MSME คือ ขั้นตอนการยื่นกู้ อัตราดอกเบี้ยสูง และคุณสมบัติ/เงื่อนไขที่ไม่เอื้อให้ธุรกิจรายเล็ก ตามลำดับ
- สิ่งที่ MSME ต้องการให้ภาครัฐช่วยมากที่สุดด้านการเงิน และภาระหนี้สิน คือ การลดอัตราดอกเบี้ย

ประเด็นที่น่าสนใจ

สถานการณ์ด้านหนี้สินกิจการของ MSME ไตรมาส 4 ปี 2565

เก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการ MSME จำนวน 2,888 ราย จาก 6 ภูมิภาค ระหว่างวันที่ 17-31 ธันวาคม 2565

เกือบร้อยละ 50 ของ MSME มีภาระหนี้สินในกิจการ

39.5% ไม่มีภาระหนี้สิน

44.7% มีภาระหนี้สิน

15.8% เคยมีภาระหนี้สิน

MSME

กว่าร้อยละ 80

มีแหล่งกู้ยืมมาจากในระบบสถาบันการเงิน

81.7%

ในระบบสถาบันการเงิน

18.3%

นอกระบบสถาบันการเงิน

MSME ส่วนใหญ่มีภาระหนี้สินทั้งหมดอยู่ในช่วง 1 แสน ถึง 5 แสนบาท โดยภาระหนี้สินจะเพิ่มขึ้นตามขนาดธุรกิจ

17.8%	น้อยกว่า 50,000 บาท
23.2%	50,001 - 100,000 บาท
26.1%	100,001 - 500,000 บาท
18.8%	500,001 - 1,000,000 บาท
14.1%	มากกว่า 1,000,000 บาท

MSME ส่วนใหญ่

ได้รับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ในช่วงร้อยละ 6-8

MSME กว่าร้อยละ 40 กำลังมีปัญหากการชำระหนี้ ทั้งการชำระผิดเงื่อนไขหรือจะไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามสัญญา

56.5%

สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดสัญญา

30.2%

สามารถชำระหนี้ได้ แต่ผิดเงื่อนไข (ล่าช้าเกิน 1 เดือน/ไม่ครบจำนวน)

13.3%

ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดสัญญา

ปัญหาสำคัญในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ MSME คือ ขั้นตอนการยื่นกู้ที่มีความยุ่งยาก และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่อยู่ในระดับที่สูง

5 อันดับ อุปสรรคในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนหรือสินเชื่อของธุรกิจ MSME ที่มีภาระหนี้สิน

- ขั้นตอนการยื่นขอสินเชื่อยุ่งยาก 15.9%
- อัตราดอกเบี้ยสูง 15.3%
- คุณสมบัติ/เงื่อนไขไม่เอื้อสำหรับธุรกิจรายเล็ก 14.4%
- ขาดหลักทรัพย์ค้ำประกัน 13.5%
- เครดิตไม่ผ่าน 13.2%

MSME ที่มีภาระหนี้สิน เกือบร้อยละ 40

ต้องการให้ภาครัฐช่วยเหลือมากที่สุด คือ การลดอัตราดอกเบี้ย

5 อันดับ ความต้องการช่วยเหลือของธุรกิจ MSME ที่มีภาระหนี้สิน

38.1%

ลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้

27.9%

จัดทำสถาบันการเงินของภาครัฐสำหรับธุรกิจรายเล็ก

20.2%

ลดเงื่อนไข/ขั้นตอนในการยื่นขอสินเชื่อ

7.4%

ส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับการเข้าถึงสินเชื่อ

3.2%

โครงการปรับโครงสร้างหนี้